

4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12> (дата звернення: 15.02.2025).

5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text> (дата звернення: 12.02.2025).

6. Varnalii Z. Багаторівнева система соціальної безпеки. *Економіка і регіон*. 2022. № 1(84). С. 21-27. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.1\(84\).2547](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.1(84).2547)

ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ В МЕНЕДЖМЕНТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК

Сергієнко Т.І., кандидат політичних наук, доцент,
Національний університет «Запорізька політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4654-9248>

У сучасному світі глобалізація, цифровізація, екологічні виклики та соціально-економічні зміни визначають нові правила стратегічного управління на рівні національних економік. Глобальні тренди в менеджменті, такі як цифрова трансформація, штучний інтелект, автоматизація, сталий розвиток та ESG-принципи, радикально змінюють традиційні підходи до управління економікою та бізнесом.

Сучасні держави змушені адаптувати свої економічні стратегії до цих змін, формуючи нові моделі розвитку, що базуються на інноваціях, гнучкості та довгостроковій сталості. Важливим аспектом стає синергія між державним управлінням, корпоративним сектором та міжнародними організаціями у розробці стратегій, що забезпечують конкурентоспроможність економік на світовій арені.

Актуальність дослідження цієї теми полягає в необхідності аналізу впливу глобальних трендів на формування ефективної державної політики, підтримку інноваційного підприємництва та розбудову соціально орієнтованої економіки. Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про зростаючий науковий інтерес до впливу глобальних трендів у менеджменті на стратегічний розвиток національних економік. Зокрема, питаннями трансформації

управлінських підходів у контексті цифровізації, сталого розвитку, інноваційного менеджменту та глобалізаційних викликів займалися такі вчені, як Альберт М., Артьомова Т., Білорус О.Г., Гжегож В., Кравчук Н., Колодко П., Сафонов Ю., Хедоури Ф., Шапошніков К. Їхні дослідження висвітлюють різні аспекти впровадження сучасних управлінських стратегій, адаптації національних економік до світових змін, інтеграції інноваційних технологій у державне та корпоративне управління, а також формування ефективних моделей розвитку в умовах невизначеності та нестабільності глобального ринку. Проте, незважаючи на значний обсяг досліджень, недостатньо вивченими залишаються питання комплексного впливу глобальних трендів у менеджменті на формування довгострокових стратегій розвитку національних економік. Зокрема, потребують подальшого аналізу механізми інтеграції інноваційного, цифрового та сталого менеджменту в державну політику, адаптація управлінських рішень до викликів світової економіки.

Проводячи аналіз механізмів інтеграції інноваційного, цифрового та сталого менеджменту в державну політику, необхідно враховувати багатовекторний вплив глобальних тенденцій на управлінські процеси. Інноваційний менеджмент сприяє підвищенню конкурентоспроможності економіки завдяки впровадженню новітніх технологій, цифровий менеджмент забезпечує ефективність управлінських рішень через автоматизацію та аналітику даних, а сталий менеджмент спрямований на збалансований розвиток, що відповідає принципам ESG (екологічного, соціального та корпоративного управління) [1].

Глобальні тренди в менеджменті значною мірою визначають стратегічні підходи до розвитку національних економік. У сучасних умовах ключовими напрямками управлінських змін є цифрова трансформація, інноваційне управління, сталий розвиток та адаптація освітніх систем до потреб ринку праці [2, с. 97]. Успішна інтеграція цих тенденцій вимагає системних реформ та стратегічного планування на державному рівні (див. табл.).

Одним із важливих глобальних трендів є цифровізація менеджменту, що сприяє підвищенню ефективності управлінських рішень та прискоренню комунікацій між державними та бізнесовими структурами. Прикладом є Естонія, яка завдяки впровадженню e-Estonia стала лідером у сфері електронного врядування. Цифрові технології дозволяють оптимізувати процеси державного управління, сприяють прозорості та мінімізують бюрократичні бар'єри.

**Вплив глобальних трендів у менеджменті
на стратегії розвитку національних економік**

Глобальний тренд	Основні аспекти	Вплив на стратегії національних економік	Приклад успішної реалізації
Цифровізація	Впровадження новітніх технологій, автоматизація, використання великих даних, розвиток електронного врядування.	Підвищення ефективності управлінських рішень, зменшення бюрократії, покращення доступу до послуг.	Естонія (e-Estonia)
Інноваційний менеджмент	Створення інноваційних екосистем, підтримка стартапів, стимулювання наукових досліджень та впровадження нових технологій.	Збільшення конкурентоспроможності економіки, розвиток високих технологій, покращення інноваційного потенціалу.	США (Кремнісва долина), Німеччина (Індустрія 4.0)
Сталий розвиток (ESG)	Впровадження екологічних, соціальних та корпоративних стандартів управління, циркулярна економіка, енергетична ефективність.	Підтримка зелених ініціатив, розвиток відновлювальних джерел енергії, зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.	Данія (зелена енергетика), Нідерланди (циркулярна економіка)
Адаптація освітніх систем	Реформа освіти, інтеграція цифрових технологій, розвиток STEM-напрямків, адаптація навчальних програм до змін на ринку праці.	Підготовка фахівців, здатних працювати в умовах цифрових трансформацій, розвитку нових технологій та інновацій.	Фінляндія (компетентнісний підхід), Сінгапур (STEM)
Міжнародна співпраця	Обмін досвідом, залучення інвестицій, участь у глобальних ініціативах та стратегічних партнерствах.	Підвищення інституційної спроможності, доступ до передових управлінських практик та нових інвестицій у стратегії розвитку.	Південна Корея (ОЕСР, Світовий банк)

Інноваційний менеджмент є ще одним визначальним фактором економічного розвитку. Створення екосистем, що стимулюють підприємництво, наукові дослідження та впровадження технологій, сприяє підвищенню конкурентоспроможності країн. США демонструють ефективну модель завдяки діяльності Кремнісвої долини, а Німеччина активно впроваджує ініціативу «Індустрія 4.0», що орієнтована на цифровізацію промисловості та інтеграцію інноваційних технологій у виробничі процеси.

Глобальна увага до сталого розвитку зумовила впровадження нових підходів у стратегічне управління національними економіками. Данія є лідером у сфері відновлюваної енергетики, а Нідерланди активно розвивають циркулярну економіку, спрямовану на повторне використання ресурсів та мінімізацію відходів. Такі стратегії дозволяють забезпечити баланс між економічним зростанням та екологічною стійкістю.

Адаптація освітніх програм відповідно до потреб сучасного менеджменту є ще одним ключовим трендом. Фінляндія реформує систему освіти, впроваджуючи компетентнісний підхід та цифрові технології у навчальний процес, а Сінгапур орієнтується на розвиток STEM-напрямків та навичок критичного мислення. Це сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів, здатних працювати в умовах швидких змін. Співпраця з міжнародними організаціями дозволяє країнам залучати передові управлінські практики та інвестиції у стратегічні сектори економіки. Південна Корея демонструє ефективну модель економічного розвитку завдяки співпраці з ОЕСР та Світовим банком, що сприяло її трансформації в одного зі світових лідерів у сфері інновацій.

Аналізуючи вплив глобальних трендів у менеджменті на стратегії розвитку національних економік, можна зробити висновок, що їхня інтеграція сприяє зміцненню інституційної спроможності держав, підвищенню конкурентоспроможності та забезпеченню довготривалого економічного зростання. Використання успішного міжнародного досвіду дозволяє країнам ефективно адаптувати свої стратегії управління до викликів глобальної економіки.

Література:

1. Єфремова Н., Ломовських Л. Управління сучасними трендами розвитку глобальної економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 5(84). DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.05
2. Іртицева І.О., Крамаренко І.С., Богатирьов К.О., Гришина Н.В., Купчишина О.А., Ракілов В.Р. Форсайт цифрової трансформації національної економіки та її вплив на забезпечення інноваційного розвитку. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2023. № 5. С. 96-101.